

Fișa disciplinei

1. Datele despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj Napoca
1.2 Facultatea	de Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Departamentul de Filosofie în Limba Maghiară
1.4 Domeniul de studii	Filosofie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Calificarea	Filosofie/colaborator extern

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Istoria filosofiei antice						
2.2 Titularul activităților de curs	Dr. Șooș Amelia-Maria						
2.3 Titularul activităților de seminar	Dr. Șooș Amelia-Maria						
2.4 Anul de studiu	I.	2.5 Semestrul	I.	2.6. Modul de evaluare	Ex. scris	2.7 Tipul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Numărul de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	28
Distribuția fondului de timp	Ore				
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	25				
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	20				
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	25				
Tutoriat	28				
Examinări	6				
Alte activități:	-				
3.7 Total ore studiu individual	70				
3.8 Total ore pe semestru	56 fiz./126 conv.				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 De curriculum	• -
4.2 De competențe	• -

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 Condiții legate de activitatea desfășurată la curs	Prezența obligatorie la 70% din cursuri (prezența obligatorie la 9 cursuri din cele 14 susținute în cursul semestrului).
5.2 Condiții legate de activitatea desfășurată la seminar	Conform reglementărilor în vigoare, participarea la seminarii este obligatorie. Prezentarea obligatorie a 2 lucrări/referate structurate.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: presupuziții, principii
	C2. Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și particulare: valori, etici, modalități de gândire și practici
	C3. Identificarea prin gândire critică (analiză și evaluare logică) a punctelor tari și slabe ale unor soluții, concluzii sau abordări alternative ale problemelor filosofice discutate.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea de argumentare și folosirea unor noțiuni-cheie ale tradiției filosofiei antice, conceperea transmiterii de valori în contextul istorico-cultural european.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	7.1. Obiectivul general al disciplinei Istoria filosofiei antice are ca obiectiv principal însușirea modului de gândire asupra naturii și societății, asupra posibilităților de cunoaștere, cunoașterea formulării problemei ontologice în gândirea antică: presocratică, socratică și platoniană, aristoteliană. Totodată, disciplina oferă și o varietate de modalități de gândire oferite de diferiți autori, diferitele școli și orientări intercorelate reciproc. Printre obiectivele principale se află și familiarizarea cu modalitățile de argumentare și logicile epistemologice utilizate de gânditorii Greciei antice.
7.2 Obiectivele specifice ale disciplinei	7.2. Obiectivele specifice -Examinarea analitică și sintetică a unor texte/teorii filosofice, pe baza terminologiei specifice -Evaluarea comparativă a ideilor și argumentelor unor teorii filosofice și identificarea meritelor și limitelor acestora -Problematizarea și operaționalizarea conceptelor cheie pentru soluționarea unor probleme filosofice de complexitate medie - Conceperea istoriei filosofiei antice ca punct de pornire a oricărei filosofii europene; - Însușirea cunoștințelor legate de conceptele cheie și terminologia filosofiei antice grecești; - Cunoașterea specificului gândirii antice grecești. Dobândirea capacității de a pune în relație gândirea antică greacă și filosofia creștină; - Recunoașterea continuității problematice a filosofiei grecești în tratatele, filosofii moderne. Dobândirea cunoștințelor asupra periodizării, structurii, școlilor și curentelor filosofiei antice grecești. Cunoașterea terminologiei filosofice grecești și cunoașterea referințelor, relațiilor tematice ale acesteia

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1.Filosofia presocratică	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții și evidențierea	

	cuvintelor cheie. Sinteze secvențiale și finale	
2. Locul, rolul și influența lui Socrate în istoria filosofiei. Surse istorice și perspective existențiale: autocunoaștere, libertate, moarte, dimensiuni etice	”	
3. Caracterizarea generală a filosofiei lui Platon: opera, probleme de filologie, periodizare	”	
4. Teoria ideilor la Platon. Cele trei forme ale teoriei	”	
5. Societate și cetate. Filosofia socială, politică și filosofia dreptului la Platon	”	
6. Filosofia sofistă. Elemente de gândire și logică	”	
7. Caracterizarea generală a filosofiei lui Aristotel. Opera, probleme de filologie și periodizare	”	
8. Teoria substanțelor la Aristotel	”	
9. Teoria generală a categoriilor la Aristotel	”	
10. Filosofia limbajului la Platon și Aristotel	”	
11. Concepția sufletului la Platon și Aristotel	”	
12. Școlile filosofice eleniste: hedonismul, cinismul, epicureismul	”	
13. Concepții etice ale filosofiei antice grecești	”	
14. Tradiția gândirii filosofice greco-romane: baza culturii europene. Stoicismul târziu	”	

Bibliografie

1. Hésziodosz: *Istenek születése. Munkák és napok*. Magyar Helikon, Budapest, 1988.
2. *** *Görög gondolkodók (1–5)*. Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1996.
3. *A cinikusok*. Franklin Társulat, Budapest, 1902.
4. Steiger Kornél (szerk.): *A szofista filozófia*. Szöveggyűjtemény. Atlantisz, Budapest, 1993.
5. Xenophón: *Emlékeim Szókratésről*. Európa, Budapest, 1986.
6. Platón: *Összes művei*. Európa, Budapest, 1984.
7. Arisztotelész: *Metafizika*. Lectum Kiadó, Szeged, 2002.
8. Arisztotelész: *Politika*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1984.
9. Arisztotelész: *Lélekfizikai írások*, Budapest, 1988.
10. *Sztoikus etikai antológia*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1983.
11. Arisztotelész, *Nikomakhoszi etika*, Magyar Helikon, Budapest, 1971.
12. A. E. Taylor: *Platón*, Osiris, Budapest, 1999.

8.2 Seminar	Metode de predare	Observații
1. Introducere generală. Mitul și conceptul antic al filosofiei	Problema conceptelor mitologice – interpretare de text	1. Hésziodosz: <i>Istenek születése. Munkák és napok</i> . Magyar Helikon, Budapest, 1988.
2. Periodizarea istoriei filosofiei antice. Adepții	Interpretare de text,	2. *** <i>Görög gondolkodók</i>

cosmogoniei filosofice.	expunere	(1–5). Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1996.
3. Filosofia naturii la presocratici. Dezbatere asupra textului	Interpretarea textului antic	3. *** <i>Görög gondolkodók</i> (1-5).
4. Cunoaștere, logos, ființă, mișcare – în filosofia presocratică	Interpretare de text, dezbatere	4. *** <i>Görög gondolkodók</i> (1-5).
5. Tematica dialogurilor aporetice de tinerețe ale lui Platon. Aspecte ale conceptualizării timpurii	Expunere, interpretare de text	5. Platón: <i>Összes művei</i> I.
6. <i>Gorgias</i> și <i>Republica</i> . Concepția politică a lui Platon	Definiții tematice și problematizare, interpretare de text	Platón: Platón: <i>Összes művei</i> I-II.
7. Problema sufletului și a cunoașterii la Platon (<i>Phaidon</i> , <i>Phaidros</i> , <i>Banchetul</i>)	Analiză comparativă pe bază de texte	7. Platón: <i>Összes művei</i> .
8. <i>Timaios</i> și problema genezei și a numerelor	Interpretare de text, Expunere	8. Platón: <i>Összes művei</i> III.
9. Teoria ideilor - forme ale teoriei (<i>Parmenide</i>)	Interpretare de text, Expunere	9. Platón: <i>Összes művei</i> . II. Európa, Budapest, 1984.
10. Categoriile lui Aristotel. Logică și ontologie	Interpretare de text, definiții conceptuale	10. Arisztotelész: <i>Kategóriák</i> .
11. Discursuri asupra realității, existenței și substanței – Metafizica lui Aristotel	Discuții interactive pe baza textului	11. Arisztotelész: <i>Metafizika</i> .
12. Problema sufletului la Aristotel	Expunere, interpretare de text	12. Arisztotelész: <i>A lélekről (De anima)</i> .
13. Problematika fericirii în filosofia antică și cea elenistă: Eticile aristotelice și concepția elenismului	Discuții libere pe bază de elemente textuale	13. Arisztotelész: <i>Nikomakhoszi etika</i>
14. Nașterea individualității: cazul lui Marc Aureliu	Expunere, interpretare de text	14. Marcus Aurelius: <i>Elmélkedések</i> .

Bibliografie

1. David Ross: *Plato's Theory of Ideas*, Oxford University Press, Oxford, 2000.
2. Thomas A. Szlezák: *Hogyan olvassunk Platón?*, Budapest, Atlantisz, 2000.
3. A. E. Taylor: *Platón*, Osiris, Budapest, 1999.
4. Francis E. Peters: *Termenii filosofiei grecești*, Humanitas, București, 1993.
5. David Ross: *Arisztotelész*, Osiris, Budapest, 1996.
6. Kovács Károly, *Hellenizmus, Róma, Zsidóság, Útitárs*, Köln-Bécs, 1979.
7. Egyed Péter: *A szabadság a filozófiában*, Pallas-Akadémia Kiadó, Csikszereda, 2003;
8. Egyed Péter: *Szabadság és szubjektivitás*, Komp-Press, Kolozsvár, 2003;
9. Egyed Péter: *Az ész hieroglifái*, Kriterion- Régio, 1993.

10. Pais István: *A görög filozófia*, Budapest, 1992.

11. Nyíri Tamás: *A filozófiai gondolkodás fejlődése*, Budapest, 1991.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Se vor organiza discuții și evaluări comune în cadrul Societății Filosofice Maghiare din Transilvania pentru a stabili situația reprezentativă a predării/prezenței filosofiei în licee, presă ori alte forumuri. Se vor organiza discuții cu reprezentanți ai disciplinelor înrudite (psihologie, sociologie, istorie, politologie) cu privire la metodologia predării și utilitatea cunoștințelor transdisciplinare.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Participare la cursuri: 70%	Grilă de evaluare prestabilită pe bază de concepte și intercorelarea conceptelor aplicată lucrării de sinteză	70%
10.5 Seminar	Participare: 80% oblig. Participare la discuții Prezentare de lucrări și eseuri (2) Participare la diferite evenimente culturale cu specific filosofic	Evaluare continuă pe bază de punctaj	30%: Participare la diferite evenimente culturale cu specific filosofic (10%), participare la seminarii și prezentarea lucrărilor de seminar) 20%

10.6 Standard minim de performanță

Participare activă la cursuri și seminarii (participare la discuții, interpretarea textelor etc.)
Prezentare de lucrări și eseuri (2)
Respectarea procentului în ceea ce privește prezența la cursuri și seminarii.
Pentru recuperare: posibilitatea alegerii unor teme suplimentare de seminar sau contribuție la organizarea evenimentelor Departamentului de Filosofie în Limba Maghiară și prezența la aceste evenimente științifice.
Plagiat sau copiere la examen: are ca urmare excluderea din examen, conform regulamentului universitar.

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

23.03.2020.

Dr. Șooș Amelia-Maria

Dr. Șooș Amelia-Maria

Data avizării la nivel de departament

Director de departament

30.03.2020.

Conf. Univ. Demeter M. Attila